

RAPORT DE SPECIALITATE

privind aprobarea proiectului de hotărâre
„Declararea UAT Valea Călugărească ca stațiune oenoturistică de interes local”

Având în vedere Referatul de aprobare al Primarului Comunei Valea Călugărească nr., privind inițierea proiectului de hotărâre „Declararea UAT Valea Călugărească ca stațiune oenoturistică de interes local”, se întocmește prezentul raport de specialitate.

1. Context și obiectul raportului

Comuna Valea Călugărească reprezintă una dintre cele mai importante zone viticole ale României, cu o tradiție îndelungată în cultura viței-de-vie și în producerea vinurilor de calitate superioară.

Situată în arealul Podgoriei Dealu Mare – una dintre cele mai prestigioase și valoroase regiuni viticole cu denumire de origine controlată (DOC) – localitatea beneficiază de condiții pedoclimatice excelente, patrimoniu cultural specific și o identitate viticolă solidă.

În ultimii ani, cererea pentru activități oenoturistice (vizite la cramă, degustări, rute tematice, gastronomie locală, evenimente culturale) a crescut semnificativ, stimulând interesul operatorilor economici și al autorităților locale pentru dezvoltarea unei destinații turistice coerente.

ICDVV ca pilon strategic în dezvoltarea destinației oenoturistice

Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Viticultură și Vinificație Valea Călugărească (ICDVV) reprezintă una dintre cele mai longevive și importante instituții științifice vitivinicole din România, asigurând:

- cercetare aplicată în viticultură și oenologie;
- conservarea și valorificarea soiurilor tradiționale locale;
- asistență tehnică pentru viticultori și crame;
- inovare în tehnologii de vinificație;
- activități educaționale, vizite ghidate, laboratoare și programe de formare.

Prezența ICDVV în localitate constituie un pilon esențial pentru atestarea Valea Călugărească drept stațiune oenoturistică, asigurând expertiză științifică de nivel național și internațional.

Contribuția ROVIT S.A. la dezvoltarea viticolă și oenoturistică a localității

ROVIT S.A., societate cu tradiție în exploatarea viticolă și procesarea strugurilor, are un rol semnificativ în economia vitivinicolă a comunei Valea Călugărească. Activitatea sa contribuie direct la consolidarea potențialului oenoturistic al zonei prin:

- exploatarea unor suprafețe viticole extinse în perimetrul localității;
- producerea de vinuri recunoscute la nivel regional și național;
- menținerea unui flux constant de muncă sezonieră și permanentă în sectorul viticol;
- păstrarea și valorificarea soiurilor tradiționale specifice Podgoriei Dealu Mare;
- colaborarea cu viticultorii locali și cu instituțiile de profil, inclusiv ICDVV, pentru îmbunătățirea tehnologiilor de cultură și vinificație.

În plus, ROVIT S.A. dispune de infrastructură și terenuri cu potențial de integrare în viitoare circuite oenoturistice (spații pentru degustări, zone demonstrative, rute viticole), constituind un partener economic strategic pentru UAT în procesul de atestare ca stațiune oenoturistică.

Prezența unei societăți vitivinicole de talia ROVIT S.A. contribuie la diversificarea ofertei turistice și la consolidarea identității viticole a regiunii.

2. Temeiul legal

Proiectul este fundamentat pe următoarele acte normative:

- Legea nr. 271/2023, art. 2¹ – privind recunoașterea UAT-urilor cu plantații viticole DOC ca zone cu potențial turistic.
- OUG nr. 142/2008 privind organizarea și funcționarea stațiunilor turistice, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv criteriile minime pentru atestare.
- Normele metodologice de atestare a stațiunilor turistice (anexele la OUG 142/2008).
- OG nr. 58/1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism, republicată, cu modificările ulterioare (inclusiv OUG 150/2024 și Legea 64/2023).
- Legea nr. 164/2015 privind dezvoltarea durabilă a zonelor viticole.
- HG nr. 1193/2024 privind aprobarea Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Turismului 2025–2035.
- Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul.
- Codul administrativ – OUG nr. 57/2019, cu modificările ulterioare.

3. Analiza stadiului actual în UAT Valea Călugărească

Elemente naturale și condiții viticole

Teritoriul comunei dispune de:

- microclimate favorabile viticulturii;
- expunere sudică și pantă optimă pentru acumularea zaharurilor în struguri;
- soluri brun-roșcate fertile;
- reziliență climatică ridicată.

Pe teritoriul UAT își desfășoară activitatea:

- 2 crame comerciale cu facilități proprii de procesare, dotate cu săli de degustare și infrastructură pentru vizitatori;
- peste 20 de producători locali de vinuri;
- societăți viticole de mari dimensiuni, între care ROVIT S.A., unul dintre principalii operatori economici din zonă, cu suprafețe viticole întinse și infrastructură tehnologică proprie.

Prin activitatea sa, ROVIT S.A. contribuie la menținerea tradițiilor viticole, la stabilitatea forței de muncă locale și la diversitatea produselor vitivinicole oferite spre promovare în cadrul viitoarei stațiuni oenoturistice. Aceștia oferă servicii conexe dezvoltării oenoturismului: degustări, vizite ghidate, rute tematice, etc.

Infrastructura turistică

- Drumuri modernizate către DN1B, cu conectivitate rapidă la Ploiești (12 km), Buzău (35 km) și București (70 km).
- Infrastructură publică modernizată în mare parte.
- Rețele de apă, canalizare, energie electrică, gaze naturale și internet în dezvoltare continuă.

Patrimoniu și atracții locale

- ICDVV Valea Călugărească – laborator științific național, colecție ampelografică, platforme experimentale și program educațional pentru vizitatori;
- Muzeul „Crama 1777”;
- trasee viticole, rute culturale, festivaluri ale vinului;
- peisaj rural autentic, arhitectură tradițională;
- trasee tematice (rute viticole, poteci culturale);
- peisaj rural autentic.

De asemenea, suprafețele viticole administrate de ROVIT S.A. reprezintă un element important al peisajului viticol local, putând constitui trasee de vizitare și zone de degustare în aer liber, cu potențial de integrare în rutele tematice ale viitoarei stațiuni oenoturistice.

3.4. Posibilități de extindere și investiții

- oportunitatea creării unor centre de prezentare ICDVV pentru educarea turiștilor;
- dezvoltarea unei „Case a Vinului Dealu Mare” în parteneriat cu ICDVV și operatorii economici;
- implementarea de programe de cercetare aplicată în asociere cu cramele locale.
- spații disponibile pentru structuri turistice noi (cazare, centre de informare, agrement);
- posibilități de finanțare prin PNRR, POR 2021–2027, FEADR, GAL-uri;
- interes crescut al investitorilor pentru noi crame, spații de degustare și centre de evenimente.
- necesitatea modernizării drumurilor secundare;
- capacitate de cazare insuficientă raportată la potențial;
- lipsa unor facilități de mobilitate (piste pentru biciclete, parcări dedicate, stații de încărcare auto electrice);

În acest context, ROVIT S.A. poate juca un rol major prin punerea la dispoziție a unor terenuri, facilități sau infrastructuri existente, care pot fi valorificate în parteneriate public–private pentru dezvoltarea unor obiective turistice, puncte de degustare sau evenimente tematice, contribuind astfel la extinderea ofertei turistice.

4. Avantaje și beneficii pentru comunitate

Dezvoltare economică:

- crearea de noi locuri de muncă;
- creșterea veniturilor locale prin taxe și impozite;
- atragerea investițiilor private.
- Un aport semnificativ în acest sens îl au operatorii economici locali de anvergură, precum ROVIT S.A., care pot genera noi locuri de muncă, stimulând activitatea economică în domeniul viticol și a serviciilor conexe oenoturismului.

Promovarea patrimoniului local:

- consolidarea identității viticole și culturale;
- creșterea vizibilității la nivel județean, național și internațional;
- dezvoltarea evenimentelor tematice și a rutelor oenoturistice.
- Prin tradiția sa viticolă și prin gama variată de vinuri, ROVIT S.A. contribuie la îmbogățirea ofertei culturale și turistice, putând deveni un actor relevant în organizarea și promovarea evenimentelor dedicate vinului.

Diversificarea economiei locale:

- stimularea serviciilor – cazare, gastronomie, recreere;
- colaborare între producătorii viticoli și operatorii turistici;
- creșterea fluxului de vizitatori pe tot parcursul anului.

Beneficii sociale:

- modernizarea infrastructurii publice;
- creșterea calității vieții locuitorilor;
- consolidarea identității comunitare.

Beneficii suplimentare generate prin prezența ICDVV

- creșterea nivelului de profesionalizare în viticultură și oenologie;
- posibilitatea dezvoltării unui turism științific (vizite la laboratoare, colecții ampelografice, workshop-uri).

5. Analiza de oportunitate

Pe baza evaluării tehnice și socio-economice:

1. Există infrastructura instituțională necesară (ICDVV), care asigură identitate, calitate și expertiză tehnico-științifică, elemente esențiale pentru o stațiune oenoturistică de prestigiu.
2. UAT Valea Călugărească îndeplinește criteriile minime pentru atestarea ca stațiune oenoturistică conform OUG 142/2008.
3. Declararea localității va consolida brandul turistic „Valea Călugărească – Poarta Vinurilor Dealu Mare”.
4. Se deschid oportunități pentru:
 - atragerea fondurilor europene și guvernamentale;
 - creșterea vizibilității în rețelele turistice;
 - dezvoltarea investițiilor private.
5. Comunitatea locală beneficiază direct prin locuri de muncă, infrastructură și servicii modernizate.
6. În acest cadru, implicarea ROVIT S.A. reprezintă o oportunitate strategică: societatea dispune de resurse viticole, experiență, personal specializat și potențial de investiții care pot amplifica impactul pozitiv al declarării stațiunii oenoturistice. Parteneriatele cu ROVIT S.A. pot accelera dezvoltarea circuitelor turistice, pot îmbunătăți oferta de servicii și pot asigura o promovare coerentă a patrimoniului viticol local.